

Inscris in registrul publicatiunilor
periodice la Tribunalul Timis
Torontal, sub Nr. 79

Vol. XVII. — No. 2252

Miercuri, 14 Maiu 1941

RECTOR SI PROPRIETAR:
I. Ștefănescu

REDACTOARE-ȘEFA:
Erica Ciura-Ștefănescu

REDACTIA SI ADMINISTRATIA:
Em. Ungureanu, colț cu
Eugen de Savoia, Timișoara

Telefon: 39-36.
Telefon tipografie: 14-69.

6 pagini 3 lei

Apare la orele 12

„Credința noastră neclintită, — ea va
duce la Marea Unire a tuturor Români-
lor.

Dar cine crede in Marea Unire, are și
datoria sfântă de a-și uni forțele sale,
cu ale tuturor. Căci, unirea puterilor, in
un efort comun, asigură Marele Final.
Așa dar, Credință și Unire!

Generalul Dragalina,
in cuvântarea sa, la 10 Mai.

Evenimeni și fapte

Pre comemorarea martirului
Ștefan Ludvig — la Medie
de către grupul etnic ger-
din România, ne-am ocu-
in „Ecolul” de ieri, când
precizat, că martirul ger-
fost împușcat, de unguri,
in 11 Mai 1849, pentru
le, că a luptat dârz și ne-
at pentru păstrarea națio-
germane, pentru că a
libertate pentru conațio-
săi persecutați de stăpâni-
in acele vremuri — și pen-
a luat atitudine în favoa-
Românilor.

vreimea când trăia vestitul
și conducător al Sașilor.
in Ludovig, scria următoa-

adarnic se trudesc domni
dieta din Cluj să dea Tran-
sylvaniei o limbă oficială, o lim-
tuturor. Zadarnic votează
in acest scop și se bucură a-
indu-se că ar fi făcut un lu-
mun. Căci neînțelepțește au

lucrat. Transilvania nu are tre-
buiță de o astfel de limbă, ho-
tărâtă prin votul dietei din Cluj.
Transilvania are — după cum a
avut și în trecut — o limbă pe
care o înțeleg toți locuitorii a-
cestei țări. Nu e limba ungu-
rească, nici cea nemțească. E
limba românească, pe care o
știu toți, fără s'o fi învățat. Pen-
tru învățarea altei limbi îți tre-
buie ani de zile, să ostepești prin
școli. Limba românească o în-
veți aproape fără să vrei, din
întâlnirea zilnică, de pe stradă.
Dintr'odată bagi de seamă că
știi românește. Și chiar dacă
n'ai dori să vorbești limba a-
ceasta, o înmîită trebuință a vi-
eții de toate zilele îți cere cu-
noaștința ei”.

Toată recunoaștința noastră
— eternă.

Const. I. Ștefănescu

Limba românească (pământii de peste Nistru*)

decolo de Nistru, până în cele
îndepărtate stepe locuiesc
noștri, al căror număr,
cercetările învățaților
ni se ridică la peste
1.000 suflete.

regiunea Nistru-Bug, ei lo-
in mase compacte; ca și
ul, amândouă maluri ale
lui sunt locuite numai de
ni. Acești trați de ai noștri
autohtoni, adică primii ocu-
ai regiunii Transnistriene.
dovadă avem satele cu
românești, cum sunt: Glo-
Valea Adâncă, Pârfa Doi-
Balta, Domnița și nume-
alte orașe și sate.

punct de vedere istoric.
nistria se împarte în urmă-
le trei perioade:

Bolohovenii, strămoșii
nistrienilor, cunoscuți în
cele slave cu localități ro-
ești, încă de prin veacul XII;
Ucraina Moldovenească a
uca-Vodă, când granița Nis-
este înlocuită cu cea dela
u. In aceea epocă iau naș-
multe localități românești,
Bucureștii, pe malul Nipru-
Duca Vodă face mari colo-
ri cu Români și este socotit
din cei mai buni gospo-
din noua provincie româneas-
peste Nistru;

Moldova Nouă. La 1792—
Rusia ajunge în granița
ol la Nistru. Ea întreprinde
mizări intense cu Români

din toate părțile. Noua regiune
însă, era atât de populată cu
Români autohtoni, încât împără-
teasa Rusiei intenționează să nu-
mească în fruntea fraților noștri
pe prințul Mavrocordato, iar
Transnistriei să i se dea numele
Moldova Nouă.

Frații noștri transnistrieni
au fost totdeauna sub oblădui-
rea Bisericii noastre. Mitropolia
Moldovei și Sucevii hirotonisea
preoți pentru ei, iar în judecată
se conduceau după obiceiul stră
vechiu al pământului.

Cei nemulțumiți cu judecata
recurgeau la divanul domnesc
din Iași.

După cum se vede și din do-
cumentele istorice ca și din via-
ța lor de toate zilele, ei și-au
păstrat întregă legătura lor cu
noi, cei din țara liberă. Cuvân-
tul de Basarabia, poporul tran-
sistriean nu-l cunoaște aproape
de loc. Ei îl știu numai pe acela
de Moldova, iar regatul nostru
le este cunoscut sub numele de
„țară”, ca și la frații ardeleni.
după cum se vede din poezia po-
pulară transnistriană.

Cronicar

*) Reproducere din „Drapelul
nostru”, organul apărării nevoilor
mutilaților din război și foștilor
combatanți, anul VIII, Nr. 90—91,
Martie—Aprilie 1941, care apare la
București.

**D. HESS, LOCTIITORUL
FUEHRERULUI
S'A PRĂBUȘIT CU UN AVION
Aghiotanții dlui Hess au fost arestați**

BERLIN, 13. (Rador.) — Agen-
ția „D. N. B.” transmite un comuni-
cat oficial dat de partidul național-
socialist:

D. Hess, loctiitorul Fuehrerului,
cărui Fuehrerul îi interzisese, cu
strictețe, să piloteze vreun avion,
din cauza unei boli, care se înrău-
țata din an în an, a reușit în ul-
tima vreme, cu toată această inter-
dicție, să-și procure un avion.
Sâmbătă, 10 Mai, pe la ora 12, d.

Hess a decolat cu avionul dela
Augsburg.

El nu s'a mai înapoiat din acest
sbor până în prezent.

O sorisoare pe care a lăsat-o,
arată, din nenorocire, simptomele
unei alterări mintale, care face să
se nască teama că d. Hess a fost
victima unor idei fixe.

Fuehrerul a dat imediat ordin de
a se aresta aghiotanții d-lui Hess,

cari avuseseră cunoaștință de aceste
sboruri și care nu le-au împiedecat
și nici nu le-au adus la cunoaștința
superiorilor, in ciuda interdicției
Fuehrerului, de care știau.

In aceste condiții, partidul națio-
nal-socialist, trebuie, cu regret, să
se aștepte la faptul că d. Hess să
se fi prăbușit, undeva, cu avionul
său — și deci, că el să fi fost vic-
tima unui accident.

**Negocierile germano-franceze
n'au fost încă reluate**

BERLIN, 13. (Rador.) — La
întrebările puse de ziaristi cu
privire la starea actuală a re-
lațiilor germano-franceze, s'a
manifestat la ministerul de ex-
terne al Reichului, cu o extremă
rezervă, constatând doar atât,
că, negocierile cu guvernul din
Vichy, nu au fost încă reluate.
Cercurile competente nu au
dat nici un răspuns, la întrebă-

rile privitoare la o pretinsă în-
tâlnire, între amiralul Darlan și

o personalitate germană, foarte
importantă.

**Guvernul Statelor = Unite
nu s'a pronunțat in privința creierii
statului Croat însă, nu-și retrage
misiunile din Serbia și Grecia**

WASHINGTON, 13. (Rador.) —
Correspondentul agenției „D. N. B.”
transmite:
Fostul ministru al Jugoslaviei,
s'a prezentat la departamentul de
Stat al afacerilor străine, unde a

protestat contra formării unei
Croații independente.

D. Hull, a refuzat a se pronunța,
dar a declarat, că nu se gândește să
retragă misiunile americane din
Jugoslavia și Grecia.

Secretarul de Stat al departa-
mentului, a refuzat, deasemeni, să
se rostască în legătură cu întinde-
rea pierderilor suferite, cu prilejul
transporturilor, având ca destinație
Anglia, spunând că departamentul
de Stat, nu a fost încunostințat in
această privință.

Intrebat în legătură că atitudi-
nea guvernului Statelor Unite, față
de noul guvern din Irak, d. Hull a
declarat că nu a luat încă nici o
hotărâre.

Intre timp guvernul Statelor
Unite, întreține cu Bagdadul rela-
țiunile „neformale” spre salvarda-
rea interesele naționale.

D. Dekanosov s'a reîntors la Berlin

MOSCOVA, 13. (Rador.) —
Correspondentul agenției „D. N.
B.” transmite:

D. Dekanosov, ambasadorul
Uniunii Sovietice la Berlin, ca-
re își prelungise șederea la Mos-

cova, a plecat Luni, cu avionul
spre Berlin, după ce a făcut, în
13, a consiliului de Stat un ra-
port, în legătură cu situația po-
litică și cu recentele acțiuni di-
plomatice

Bonificări la plata impozitului pe echivalent

Potrivit dispozițiilor art. 136 din Codul de procedură fiscală ministerul de finanțe aduce la cunoștința tuturor contribuabililor-persoane juridice și societăți comerciale că, dacă achită până la data de 1 Iunie a. c., în contul impozitului de echivalent ce urmează a se fixa pentru exercițiul în curs, o sumă egală cu impozitul stabilit și debitat pe exercițiul 1940/1941, vor beneficia de o bonificație de 7%.

Vor beneficia de o reducere de 5% și acei care vor achita în contul acestui impozit, până la data de mai sus, o sumă egală cu o pătrime din debitul rămas definitiv pe exercițiul 1940/41, pe baza debitelor din exercițiul precedent.

Pe lângă aceste avantaje, ministerul le mai acordă favoarea, de a considera ca date în termen, declarațiile de impunere la echivalent.

Cețiți și răspânși

„E C O U L”
ziar de curaj românesc

rațiile de impunere la echivalent, tuturor celor care au dat declarațiile tardiv sau nu au dat deloc declarații, urmând a da aceste declarații direct instanței, dacă vor prezenta acestei instanțe de impunere la impozitul de echivalent, chitanța de plată a accontului de impozit, după cum s'a aratat mai sus.

Celor care nu vor achita acconturile conform normelor de mai sus, Ministerul nu le va mai acorda nici o reducere de amendă ce eventual li s-ar stabili de către Comisiunile de impunere, pentru declarația tardivă.

Comisiunea de impunere la echivalent va face mențiune pe aceste declarații tardive, de Nr. și data chitanței și cuantumul încasat adică impozitul în întregime sau cel aferent primului trimestru.

În procesul verbal de impunere la rubrica „amendă” se va face aceeași mențiune, fără a se mai aplica amendă respectivă.

Achitarea impozitului în urma acestor dispoziții de favoare nu influențează întru nimic normele de stabilire ce s'a dat pentru exercițiul în curs.

Fixarea prețului la sfoara de Manilla, actualmente blocată

Subsecretariatul de stat al aprovizionării a luat următoarea decizie:

ART. I. — Se fixează pentru sfoara de Manilla actualmente blocată de acest Minister, prețul de vânzare de lei 160 kgr.

Acest preț se înțelege, loco deținător, atât pentru sfoara de Manilla importată cât și pentru aceea obținută prin prelucrarea în țară a materialului brut importat.

La prețul de vânzare de mai sus

se vor adăuga numai cheltuielile de transport, timbrele legale de factură și impozitul excepțional de 4 la sută.

ART. II. — Infrațiunile la prevederile prezentei decizii se sancționează în conformitate cu dispozițiile decretului lege Nr. 1215 pentru activarea producției, regimul prețurilor, reprimarea speculei ilicite și a sabotajului economic publicat în Monitorul Oficial Nr. 162 din 3 Maiu 1941.

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE, SUBSECRETARIA-TUL DE STAT AL ARMATEI DE USCAT, DIRECȚIA RE-CRUTĂRII

COMUNICAT

RELATIV LA AMANARE DE STUDII

Ministerul Apărării Naționale Direcția Recrutării, face cunoscut următoarele:

1. Nu se acordă amânări pentru continuarea de studii tinerilor cu termen redus art. 71 L. R. cari terminând liceul sau școli similare, urmează a se înscrie în toamna acestui an în anul I la o

școală Superioară de învățământ.

2. Se acordă amânări de studii numai tinerilor cu termen redus art. 71 L. R. care se găsesc în continuare de studii la o Facultate sau școală superioară de învățământ și care vor dovedi până la data de 15 Mai 1941, că în anul școlar 1940/1941 au frecventat legal și au luat examenele prevăzute de programa școlii respective.

3. Se acordă deasemenea amânări pentru studii tinerilor cari se găsesc în ultimul an de studii al unei școli (ultimul an de liceu, școala similară sau școală profesională), cari prin absolvire le-ar da dreptul la termen redus.

4. Amânările de studii acordate pe anul 1940/1941 sunt valabile numai până la data de 1 Iunie 1941 în loc de 1 Noembrie 1941.

5. Toi tinerii cari doresc a căpăta amânări de studii, în condițiile arătate mai sus, sunt obligați să depună cererea de amânare de studii pe anul 1941/1942, la Cercul de Recrutare, până la data de 15 Mai 1941.

Peste această dată nu se acordă nici o prelungire.

6. Taxele de amânare de studii pe anul 1941/1942 care se depun anticipat, se vor achita și recepsele vor fi prezentate la Cercurile de Recrutare respective, imediat ce tinerii vor fi anunțați că cererile de amânare au fost luate în considerare.

Spectacole

CINEMATOGRAFIA

Capitol: „7 ani ghinion”

Apollo: „La paloma”

Thalia: „Urme șterse”

Corso: „Doctor Cyclops”

Arestarea unor hoți din Timișoara

Organele poliției judiciare localitate, au prins și prezintă chetului pe individul Alex. L. din Str. Hebe 43, care, în zilei de 10 Mai, s'a introdus reastră în locuința locuitorului Eugen Gh. Nagy, din Str. Hebe de unde a furat diferite casnice în valoare de 3500 lei, cruri pe care le-a vândut lui lae Novac pentru suma de 300 lei.

Nicolae Novac a fost deosebit reținut la poliție, pentru timp predat Parchetului.

Au mai fost arestați în Timișoara, Francis Kropp și Ferdinand reanu, cari au furat diferite casnice în valoare de 3110 lei, dela Eva Erble, din Str. Ion Vasilescu. Un alt furt au comis la locuitorul Augustin Hoffmann, din Str. Morandului Nr. 83.

Cu actele dresate amândoi au fost predați Parchetului.

Răufăcător împușcat

un gardian public

Gardianul public Alexandru fan, a reușit erii, să prindă în Timișoara, pe răufăcătorul Kanalas, de 19 ani, care a fost dela circ. III-a de poliție.

În momentul când gardianul somat pe răufăcător să-l urmeze comisariatul de poliție, acesta mână pe o secure și s'a aruncat asupra poliștilor, lovindu-i în față.

Gardianul public vădit că viața în pericol, deci în loc de apărare, a scos revolverul și a deschis un foc asupra răufăcătorului nindu-l, dar fără să-l ucidă. Ioan Kanalas a fost internat în Sanatoriul Bega, unde este sub pază polițienească.

MICA PUBLICITATE

Apare în fiecare zi. Minimum 10 cuvinte

Anunțurile în schimb, prețul dublu, iar cele cu clișeu tarif special. Orice anunț cerut să apară în altă rubrică decât cea respectivă, se taxează dublu.

Anunțurile pentru rubricile „CERERI DE SERVICIU” (Mensajere) nu se pot publica cu adresa exactă ci numai adresate Post Restante sau la Ziar.

AGENTURA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI BIROU DE COPIAT ACTE: „BUNA VESTIRE”

Timișoara II, str. 3 August Nr. 25 (vis-a-vis de Piața Coronini) Mijlocim încheierea înțelegerilor de vânzare-cumpărare și de închiriere a imobilelor, în condițiuni foarte avantajoase.

CUMPAR 2—3 jug. pământ cu suma până la 300.000 lei, aproape de Timișoara.

CUMPAR în Iosefin, Elisabetin, Fabric sau Colonia Strand casă cu 1—2 camere și grădină cu 220.000 lei.

PREDAU la loc de centru prăvălie coloniale și delicatose cu brevet de tutungerie și tot inventarul.

VAND în circ. II lot de casă 152 stj. patrați și un alt lot de 176 stj. patrați.

VAND loc de casă în Bulv. Dr. Vich. Babes Lei 200.000.

VAND o fabrică de galvanizat cu toate instalațiunile.

VAND o fabrică de ciorapi cu toate instalațiunile, eventual și cu clădirile și casa de locuit.

VAND în centru Fratelia la tramvai casă solidă din 2 locuințe și câte o cameră, bucatărie și speis (teracotă, electrică) preț 150.000 lei.

SOCIETATE ANONIMĂ în curs de românzare, caută contabil autorizat sau expert cu practică în corespondența germană, de origine etnică română. Salarizare bună. Referințe și oferte adresa avocat Traian Rebreanu, Timișoara, IV., Str. Banatul 23.

CAMERISTA se angajează. Numai cu cele mai bune referințe. A se adresa la Consulatul italian, Piața Libertății Nr. 2.

VAND 220 jug. pământ în hotarul Urseni—Giroc, cu 45.000 per jug.

INCHIRIEZ în Piața Traian local de prăvălie.

PREDAU local de prăvălie la loc central, cu vitrină mare, admirabil pentru bodegă de alimente sau alt comerț.

DE VANZARE la linia unde circulă tramvai No. 1 și 2 casă de raport cu intrare din 2 străzi, compusă din: 2x3 camere și dep.; 5x2 camere și dep.; 4x1 camere și dependințe, curte mare, apă și canal în curte.

DE VANZARE aproape de tramvai, casă nouă compusă din 2 camere, bucatărie, cameră alimente, verandă deschisă, grajd pentru 2 vite, cociună porci, coșet pasari, curte cu flori și fântână, grădină cu pomi fructiferi. Separat, în curte, o casă mică, compusă din 1 camera și bucatărie.

DE VANZARE în cartier de vile noui aproape de tramvai, casă nouă, compusă din 3 camere, bucatărie, baie, cameră de alimente, 2 săli, verandă închisă, terasă, subsol pivniță și spălătorie, parchet, teracota, instalații de: radio, telefon, automat pentru poartă. Se poate vedea numai după masă, dela orele 5—7.

PREIAU local de tutungerie cu inventar și mărfă.

PREIAU local de restaurant la loc bun, cu inventar.

DE INCHIRIAT un local de tutungerie, fără inventar.

CAUT CAMERA ELEGANT MOBILATA cu baie și intrare separată, în centru, pentru două persoane, adresa la ad-ția ziarului.

PROFESOARA, dau lecții de pian pentru începători și mediter orice materie pentru cursul inferior, cu pretențiuni modeste. Adresa a ziar.

SUDOR (autogen sau electric) angajăm imediat. M. Bozsák și Fiul S. P. A. Timișoara. II. Str. Gloriei 11. Telefon 37-06.

Tipografie de vânzare

Cu inventar complet pentru o tipografie mică de ziar zilnic în 4 pagini și alte lucrări de tipografie în bună de funcționare.

Prețul lei 200.000.— în condițiuni avantajoase de Adresa: Grafica Română, Craiova, Bulev. Mihai Bravu

La cinema „CAPITOL”

O comedie umoristică de mare reușită!

Hans Moser și Theo Lingner

7 ANI GHINIO

O comedie de un haz nemăpomenit! O serie nesfârșită de glume, întâmplări și situații inedite! Un film vesel!

cu Ida Wüst, Wolf Albach-Retty Incep repr. 3—5—7—9. Dum. și sârb. și la 11

La fabrica „Timiș” din Timișoara s'au stabilit salarii minimale

La fabrica de produse chimice „Timiș”, din Timișoara, exista mai multă vreme un conflict muncă, pe tema salariilor, care n'a putut fi aplanat pe cale tratative.

Acest conflict, la cererea muncitorilor, a fost trimis în fața comisiei pentru stabilirea salariilor minimale, ce funcționează pe lângă Curtea de Apel din localitate.

Conflictul s'a desbătut zilele acestea, iar comisia a dat o sentință, obligatorie atât pentru întreprindere cât și pentru muncitori, prin care s'au fixat următoarele salarii minimale:

Muncitori calificați până la un an vechime, lei 20 pe oră; între 1—3 ani vechime, lei 22 pe oră, iar peste 3 ani vechime, lei 23 pe oră.

Muncitori necalificați: cu un an vechime, lei 15 pe oră; între 1—3 ani vechime, lei 16.50 pe oră, iar peste 3 ani vechime, lei 18 pe oră.

Femeile, indiferent de vechime, lei 12.50 pe oră.

Recunoașterea culturilor producătoare de semințe

În vederea producerii de semințe, Ministerul agriculturii și domeniilor a cunoscut cultivatorilor de legume, că trebuie să comunice Direcției viticulturii și horticulturii, din Domnița Nr. 1, et. III, supra-ace cultivă și felul legumelor,

pentru ca această Direcție să trimită delegați la fața locului pentru recunoașterea culturilor.

Conform legii, semințele produse nu se vor pune în vânzare decât în urma acestui control.

Români!

Conform înțelegerii cu Misiunea Militară germană, prizonierii jugoslavi de origine etnică română, care au fost tritați de comisie militară germano-română locală, și predați guvernului român, cu începere din ziua de 8 Mai a. c., au fost instalați către autoritățile militare locale românești, în comunele Brodă, Remetea și jur, îngrijindu-se de hrana și cazarea lor, astfel ca, până la repatriere, să se simtă cât mai bine.

Pentru a le îmbunătăți cât mai mult condițiunile de trai, s'au apelat la autorități, societățile de binefacere și publicul românesc pentru a contribui cu ce le stă în putință.

Ofrandele se primesc pe adresa: Biroul Informațiilor aflat la localul Comandamentului Diviziei din piața Libertății, telefon 34.01.

Industrializarea fructelor și legumelor

Ministerul agriculturii a ținut să în anul acesta o deosebită importanță industrializării fructelor și legumelor. Datorită măsurilor luate s'au obținut suficiente cantități de fructe și legume pentru industrializare.

Fabricile existente și cele în curs de instalare se vor lăsa însă de cele mai dificilă. Lipsiște tabla de lemn pentru fabricarea cutiilor de conserve. În consecință se vor face cantități de conserve de lemn uscate.

Procedul e folosit de ani de zile în Germania, și va da bune rezultate.

Anumite fructe în special prune care vor fi de asemenea uscate în mod special.

În afară de fabricile existente s'a mai început construcția a încă patru fabrici în județele Putna, Prahova, Muscel și Dâmbovița.

Construcția altor fabrici începe în curând.

Fabricile de marmeladă se lovesc principal de lipsa de zahăr care e resimțită pe piață.

De la direcția viticulturii și horticulturii, care se ocupă de industrializarea fructelor s'a spus că s'a acordat o cotă importantă de zahăr pentru fabricarea marmeladei.

Într-o oarecare măsură se va folosi și glucoza.

Fabricile existente vor începe în curând prepararea marmeladei de căpșuni, după care va urma aceea de caise.

Vreasăzică, d. Cornel Beșă, fratele d-lui Eugen Beșă (doi Doamne! și toți doi, dar nesătuți cum nu mai au pereche!) nu se îndură să dea salarii pentru o viață bună existentă, muncitorilor.

Cu alte cuvinte, cei cari au acaparat fabricile: „Timiș”, „Dura”, „Galvani”, „Kave” — și mai recent și „Industria Textilă din Banat” — sunt într'atâta de năsățioși după aur, încât, nu găsesc de cuviință să-și plătească mai omeneste muncitorii — și aceștia trebuie să intre în conflict cu asemenea exemplare de „patroni”, să vie justiția să le dea fărâma de pâine cu care să-și astâmpere foamea!

Iată, cine vroiau să acapareze și „Banca Timișorii” — și tot ce se poate în Bănatul acesta cum nu se poate mai îngăduitor!

Cutremur puternic în Brazilia

PORTO ELGRE, 13. (Rador.) — UN CUTREMUR FOARTE PUTERNIC A BĂNUIT PARTEA DE NORD A BRAZILIEI AU FOST DISTRUSE 16.000 CASE. PANĂ ACUM S'AU INEGISTRAT 50 DE MORȚI.

Brutarii din Timișoara au cerut majorarea prețului de pâine

O delegație a brutarilor din Timișoara, condusă de d. Alexandru Sechei, a făcut, ieri, o intervenție pe lângă primăria municipiului, cerând revizuirea prețului de pâine, în raport cu scumpirea făinei de patiserie, făinei albe și a celei de porumb.

Delegația a arătat că făina de patiserie s'a scumpit dela 27.50, la 42.50 lei kgr., cea populară dela 13.50, la 14.20 lei kgr., iar cea de porumb dela 9, la 10.50 lei kgr.

Deasemeni delegația a arătat că, în vremea din urmă, patronii brutari au trebuit să măjoreze salariile lucrătorilor cu 30—40%.

Un alt fapt grav pe care delegația la adus la cunoștința primă-

riei, este acela că în momentul de față brutarii, obligați prin lege ca la fabricarea pâinii populare să amesteca 25% făină de porumb, nu pot respecta această dispozițiune, deoarece această făină nu se mai găsește nici pe piață nici la mori.

Cazul este destul de grav, deoarece nici populația, obligată să consume, Lunea și Marțea, numai mălăgă, nu găsește făină de porumb. Aceasta cu atât mai mult cu cât în cele două zile, brutarii nu au voie să fabrice și să pună în vânzare pâine.

În concluzie, brutarii au cerut majorarea prețului la pâine și să se facă demersuri pentru ca morile să macine făină de porumb.

Ținerea registrelor decâtremicii morari

În urma cererii Asociației generale a micilor morari din România, prin care arată greutățile ce le întâmpină morarii impuși la un venit superior clasei VII-a obligați conform art. 4 § 19 din legea timbrului la ținerea efectivă a registrelor comerciale, Ministerul de finanțe a dispus ca atunci când organele de

control vor constata că micii morari nu sunt în ordine cu registrele comerciale, să le acorde o îngăduință de câteva zile, în care interval aceștia urmează a-și pune în regulă registrele și numai în caz de neconformare în urma acestei toleranțe, să drezeze actele de contravenție.

INFORMAȚIUNI

ABONAMENTE: Pe un an — 800 lei; pe șase luni — 400 lei; pe trei luni — 200 lei; pentru instituții de Stat și întreprinderi particulare — 2000 lei.

București, 13 (Rador). — Ministerul de Finanțe reamintește contribuabililor că la 15 Mai a. c., expiră termenul până când se pot plăți impozitele către Stat, datorite pe trimestrul I, cu 5 la sută bonificație.

Regia Autonomă C. F. R. a aprobat ca bolnavii tuberculoși, lipsiți de mijloace, trimiși în sa-

natorii de tuberculoși sau spitale cu secții T. B. C. să călătorească pe C. F. R. cu bilete speciale cu preț redus, ce li se eliberează de organele Ministerului Sănătății.

Ministerul instrucțiunii a decis amânarea pentru ziua de 2 Iunie 1941, a examenului de definitivare al maestrelor și maestrilor din învățământul primar, fixat pentru ziua de 12 Mai 1941. La acest examen, se pot prezenta și maestri agronomi, cari sunt titulari în învățământul practe primar și îndeplinesc condițiunile de stagiu.

La cinema „THALIA” Urme șterse

O deslănțuire s'gduitoare de patimi omeneste. Un subiect nou, interesant ține încordată atenția spectatorilor dela prima până la ultima scenă!

KRISTINA SÖDERBAUM FRITZ VAN DONGEN

Minunea minunilor

După doi ani de lucru fantastic a sosit cel mai curios film colorat:

DOCTOR CYCLOPS

Aceste minuni se văd
de azi 13 Mai

la Cinema „CORSO”

DIN GĂNDURILE ALTO

ÎNFĂȚIȘĂRI — COMPARAȚIE — CRITICĂ

Câteva reflexiuni asupra lui Caragiale și opera

CARAGIALE MELOMAN *)

In anii pe cari i-a petrecut in Wilmersdorful Berlinului, fugind din țară dar purtându-i dorul, Caragiale n'avea mai mare plăcere și zi mai bucuroasă decât atunci când îl vizitau compatrioții prieteni sau cunoscuți, în trecere prin capitala Germaniei.

Intr'un rând, Caragiale primi vizita defunctului istoric Vasile Pârvan care era însoțit de Simionescu Râmniceanu și Traian Bratu, acesta din urmă actualul rector al Universității ieșene. Revederea fu cu atât mai cordiată cu cât vizita era cu totul neașteptată. Fără să se fi înțeles, au fost reținuți la masă și înțreținuți de admirabila vervă a lui Caragiale.

Și pentru că plăcerea să fie desăvârșită, spre seară Caragiale își invită prietenii la un concert.

In locul savuroaselor conversații cu care-i animase autorul „Scrisorii pierdute”, cei trei vizitatori savurau două ore de muzică divină: Beethoven. In tot timpul concertului, Caragiale era absorbit, transportat — și nu-și mai dădea seamă că stă alături de amicii săi.

Abia la plecare, el își reveni în fire și adresându-se tovarășilor săi, zise cu ton îndurerat: — Măi, eu am fost fără noroc! Până și cariera în viață mi-am greșit-o, făcându-mă... scriitor!

Și când își văzu prietenii că fac ochii mari și-l privesc nedumeriți:

— Da, căci eu sunt o fire foarte sensibilă la muzică... Trebuia să mă fac muzician.

Meloman rafinat, Caragiale avea mari dispozițiuni și aptitudini pentru muzică. Auzul său era de o rară finețe. Poate de aceea îl supăra rostirea lipsită de vocalitate și punctuație și desigur așa se explică muzicalitatea causerilor sale, deoarece atunci când se antrena la conversații, nu mai ascultai simple replici, ci adevărate expuneri, cu cât mai sugestive, cu cât erau pe lângă improvizate, extrem de armonioase.

Dar, revenind la sensibilitatea muzicală a lui Caragiale, istoricul de bunătate a sufletului său, se știe că el știa să fredoneze matematic, exact, pasaj cu pasaj, frază cu frază, simfoniile lui Beethoven sau alte opere ale marilor muzicieni. Asta nu-l împiedica însă să nu savureze și muzica națiunii sale, cântecele populare ale țărânimii.

Intr'un rând, cum narează și Ana Conta-Kernbach, în impresiile ei — Caragiale a exclamat:

— „Ce n'as da să știu și eu a cânta barem din trișcă”!

— „Și ce ai fi compus”? îl întreabă defuncta scriitoare.

— „Mare lucru, poate nu; așa fi umplut însă lumea cu mar-

*) Extrase din „Caragiale în anecdota” de C. Săteanu.

suri, da știu, marșuri sa scoale universul, să-l ridică în sus!”

In casa sa din București, dimineața la cafea: Caragiale e supărat că cornurile aduse de slujnică, nu sunt destul de proaspete. Fără să-și manifesteze nemulțumirea, își ia pălăria și plecând, zise celor din casă:

— Mă duc să aduc eu niște cornuri bune!

Toți așteaptă cu cafeaua. Dar trece o oră, două, trei, Caragiale nu se mai întoarce. Cei din casă, îngrijorați, se gândeau la

Intr'o zi, în tovarășia lui Vlahuță, Caragiale se opri în fața unui negustor de fructe ca să cumpere amândoi câte o portocală

Vlahuță nimeri una coaptă și dulce, iar Caragiale cu totul una acră și seacă. Negustorul, vrând să-i aleagă alta mai bună, Caragiale îi zise în ton melancolic:

— Nu ești d-ta de vină, căci așa e norocul meu! Pe ce pun mâna se usucă sau se vestejește. Sunt fiul ghinionului.

Iar cu privire la lipsa lui de noroc:

Fiind într'o mare strâmtoare bănească, Caragiale fu întâmpinat la un aperitiv de către un necunoscut care îi vorbea în ton foarte prietenos, tutuindu-l. Era desigur unul dintre atâția cu care legase cunoștință, dar de care nu-și mai putea aduce aminte.

Din vorbă în vorbă cunoștința se refolosi între ei, necunoscutul plătind toată consumația și

vre-o incurcătură cu unul sau mai mulți prieteni, sau, ferit-a Sfântul, la vreun accident!

Spre seară lucrurile se lămuresc prin următoarea telegramă expediată a lor săi, din gară:

„Sunt în Leipzig pentru două zile. Veniți și voi cu cel dintâi tren, diseară este concert simfonic”.

Și Ana Conta-Kernbach care notează întâmplarea de necrezut adaugă:

„Cât ai bate din palme, bagajele sunt gata, — trebuie luat cel dintâi tren! — și toată lumea pleacă spre concertul simfonic dela Leipzig”.

OM FĂRĂ NOROC

conducându-l pe Caragiale până spre casă. La despărțire, văzând atâta frățescă prietenie din partea necunoscutului, Caragiale îi ceru să-i dea ceva bani cu împrumut.

— Cam câți îți trebuie, cucoane Iancule?

— Cât de mult, că nu-mi strică! răspunse Caragiale.

— Atunci te rog cucoane Iancule, vino mâine la mine acasă în strada cutare, numărul cutare, după prânz și-ți voi da banii, căci nu-l am cu mine:

A doua zi Caragiale luă o birjă și se duse drept la domiciliul indicat, dar când se opri văzu poarta cernită. Rămase contrariat și văzând pe gardist îi ceru lamuriri; acesta îi răspunse că persoana pe care o caută murise subit de cord în timpul nopții.

Inapoiindu-se spre casă Caragiale ofta pe când urca în birje:

— Așa sunt eu născut... om fără noroc!

CUVÂNTUL ȘI STILUL

Intr'un cerc de scriitori și ziariști, discutând cu poetul Mircea Rădulescu, Caragiale defini rostul adânc al cuvântului:

„Cuvântul poate avea un singur loc într'o frază. Și dacă n'ai știut să-l pui la locul lui, întreaga frază se năruie, ca o clădire în care un singur bloc de piatră a fost așezat greșit. Ca să știi să-l așezi trebuie să cunoști meșteșugul, trebuie să-l înveți, căci în toate meseriile trebuie să începi a fi ucenic, iar nu să încerci să fii deodată maestru.

„In literatura noastră de astăzi se calcă acest principiu fundamental și deaceia stăm rău. La noi e destul ca cineva să știe alfabetul pentru ca să se creadă desăvârșit, să nu mai învețe ni-

mic și să înceapă a face literatură”.

Caragiale scria foarte greu, lucru pe care l-a confirmat și fiul său Luca, atunci când ne-a arătat că nuvela „Kir Ianulea” Caragiale a scris-o în două nopți de două săptămâni pentru a-i stabili forma definitivă.

In această privință profesorul și scriitorul Paul Bujor din Iași mi-a povestit următoarea destăinuire pe care i-a făcut-o Caragiale:

— „Măi Bujor, eu când scriu așa vrea să nu mă vadă nimeni, nici chiar ai mei din casă, căci am o adevărată jenă, am senzația că săvârșesc ceva urât și în orice caz în totul lipsit de estetică”.

CARAGIALE DESPRE POEZIE

Caragiale, care scria și versuri a făcut cândva următoarea definiție asupra poeziei:

„Poezia trebuie să fie ca plăcerea senzuală. Cum i-ai simțit primul fior, să te cuprindă în mrejele ei puternice, să te ia ca un val, să te ridice la înălțimi amețitoare și să dorești ca clipa

aceea de înălțare să dăinuiească veșnic”.

Și recitind această strofă din Coșbuc:

Departa de strămbele maluri
Corabia n'goană trecea
Cântau despicatele valuri
Cântau și nutroci pe ea,

Caragiale își prinse capul în mâini și cu ochii înlăcrămați zise amicilor care-l sorbeau:

— „De câte ori citesc poezia

asta nu știu ce mă cuprind... mi vine să plâng... Să cântă artă, câtă simțim aceste versuri?”

DESPRE P

Caragiale între gazetari, despre presă:

„E un meșteșug greu gazetăria. Întrebați-mă pe mine, să vă spun eu cât e de grea această meserie. Ca să luminezi pe oameni trebuie să fii tu mai întâi luminat: să cunoști multe, să cugeți profund, să cerni, să selecționezi și să dai publicului gând bun în fraze bune. Așa trebuie să fie gazetăria. Am voit

și eu să fac astfel de dar nu s'a putut. Am curs ca să înființez în București și nimeni nu cultat și cred, sunt că a fost o pagubă. Cinstimatică sunt cele două esențiale ale unei presă. Sunt bune și ideile... sunt obligatorii! Cinsti și gramatică... dițiile esențiale!”

O SCRISOARE PIERDUTĂ

Când a cetit în Str. Mercur, minunata sa satură teatrală „O scrisoare pierdută”, toată asistența a rămas extaziată. Carp care a urmărit lectura interpretativă a piesei, jucată toată de însuși autorul ei, nu s'a putut reține de a exclama, adresându-se lui Caragiale:

— „Am crezut până astăzi că eu sunt cel mai mare om din România, acum văd că ești tu!”

Departa de a fi o ironie sau un paradox, în felul acesta și-a exprimat P. P. Carp toată admirația pentru „O scrisoare pierdută”, recent reprezentată cu mare succes la Praga, în traducere cehă și elogiată de întreaga presă cehoslovacă.

La premiera ei, care a obținut un succes formidabil, au asistat mai toți junimiștii. Maioreșcu era încântat. Regina Elisabeta (Carmen Sylva) a onorat cu prezența Ei loată reprezentanța, iar autorul, care de astădată fusese îndelung ovaționat de sală, a avut prilejul să nu mai fie superstițios, căci premiera a avut loc într'o seară de Marți și într'o zi de 18 a lunii Octombrie.

Interesant este de știut, precum arată defunctul profesor I. Suchianu, un foarte bun prieten al lui Caragiale, că acesta din urmă nu găsisse desnodământul adică soluția finală a satirei sale politico-sociale și în această privință Caragiale a avut un schimb de păreri cu câțiva prieteni. Întreându-i cine dintre personajile piesei sale să fie ales, în actual al patrulea, soluțiile au fost împărțite:

P. Missir, pe ale cărui opinii Caragiale punea un preț deosebit, a opinat: „Eu sunt pentru Cațaveneu, căci ar fi păcat ca o canalie stăt de politică să nu reușească în alegeri!”

Julian, marele comedian al societății dramatice din București, a opinat:

— „Eu sunt pentru Farfuride,

pentru că așa prost cum e regretabil să nu reușească

Prof. I. Suchianu, care această consultație ce a berăria Coman din București primat următoarea soluție

— „Eu sunt pentru adică și pentru Cațaveneu Farfuride!”

Caragiale însă, după zuală, a găsit soluția, în in piesă pe mult hilară miță Dandanache și i-a să lui său prieten I. Suchianu

— „Am ales pe amând spus tu în zeflemea, dar gură persoană, pe Agam nache, mai prost ca Fa mal canalie decât Cațavene culminație de teatru, ast dământul de surpriză, după umblat două luni și m gâsi!”

Maioreșcu, după lectur obținut ca autorul s'o Reginei Carmen Sylva lectură a fost cea mai fr rată la Palat, iar după a Regina l-a felicitat că Caragiale, pentru acest mânt al acțiunii, soluție gina-Poetă l-a apreciat „brouvaille”.

Cine l-a ascultat vorbit tind, acela și-a putut despre temperamentul te artistic al lui Caragiale

Avea un dar unic în idelle, simțămintele, nuanțându-le sarcastic în genul artei lui Novelli era îndrăgostit. Deacei conversație cu prietenii, cuții sau necunoscuții, vibra artistic ca într'o Dialectica sa întrece pe marii maeștri ai rostiri tate, Exprima dialectele ale tuturor regiunilor noș bea exact ca ardelenii, ca

(Continuare în pagin

La cinema „APOLL

Un mare film muzical!

La Palom

Spania rade, cântă și turește... Cu marii cântăreți LEO SLEZAK KARL KUHLMAN

și excelentul comic FRITZ KAMPERS

Incep. repr. 3-5-7-9.

Dum. și sârb. și la

DIN GĂNDURILE ALTORA

CRĂTIȘĂRI — COMPARAȚIE — CRITICĂ

mare din pagina a IV-a).
venii, ca basarabeni, ca
nii, pronunța caracteristic
al, ca turcul, ca ovreiu, ca
etc. și imita dialectica lui
peanu, Dimitrie Brătianu, și
personalități ilustre. Dea-
creiat tipuri vii și le-a pre-
sa cum le vedea prin prizma
in cele mai caracteristice

trăsături. Adesea dacă-l observai
bine, îți făcea impresia că interpre-
tează ca un mare actor, când într-o
profundă stare sentimentală sau
dramatică, — și atunci îl ineca
plânsul, — când într'un moment de
sarcasm și cinism, când i se con-
tractau mușchii feții transmitând
și altora humorul său viguros sau
amara sa ironie.

GENEZA „NĂPASTEI”

za dramei sale rurale
„Năpasta”, tradusă în limbile
ră și franceză, reprezen-
Germania și Franța:

tand cupa ce l-a inspirat pe Ca-
ragiale ce a scris „Năpasta”, a-
daogă :

— „Acest scurt dialog, e origi-
gina „Năpastei”. El, om de tea-
tru a și văzut în vorbele flăcău-
lui tema unei drame dela țară”.

In premiera „Năpastei”, Ari-
stizza Romanescu a interpretat
pe Anca, eroina dramei, Grigore
Manolescu pe Dragomir și C.
Nottara pe Ion, nebunul.

Fiindcă am arătat geneza
dramei, este de reamintit faptul
că pe vremuri Caragiale a fost
acuzat că a primit influența lui
Dostoevsky și a altor scriitori
ruși, când a scris drama emina-
mente țărănească, în limba și ca-
racterul țărănimii noastre.

Relatarea genezei inspiratoa-
re, înlătură deabinelea atari su-
pozițiuni.

noveli. Era scena când Corra-
do Almini povestea cum a scu-
pat din încușoare. Toată vremea
avea lacrimi în ochi, numai Ca-
ragiale râdea parcă cu toate
trăsăturile mușe ale bogatei lui.
expresii. Și încordarea aceasta
de răs a feței creștea mereu,
până ce marcele scriitor a izbuc-
nit în hohote nestăpânite. A-
tunci abia am băgat de seamă
că și Caragiale plângea”.

Nu numai oamenii de știință
au susținut cu dovezi convingă-
toare că dela răs la plâns este o
trecere ușoară, o simplă ondula-
re sufletească. Acest fapt psiho-
fizologic, l-a consemnat și ma-
rele Shakespeare în celebrele
sale tragedii, iar uriașul roman-
cier rus Dostoevski a spus: „U-
morul este culmea inventivă a u-
nei profunde sensibilități”.

De n'ar fi așa, Caragiale n'ar
fi scris impresionanta sa schiță
dramatică „O făclie de Paști” și
puternica sa dramă „Năpasta”
de un misticism specific țără-
nesc, care totuși a fost, pe vre-
muri, comparată cu sguuitoa-
rele drame din romanele lui Dos-
toevski. Cu privire la marea
sensibilitate a lui Caragiale, că-
teva cuvinte :

Se știe că între prieteni, când
și deschidea inima, Caragiale se
plângea adesea că a fost un om
fără noroc, cum e reminiscența
cu portocala cumpărată laolaltă
cu Vlăhută.

In anii când a închis ochii pen-
tru vecie, în primăvara lui 1912,
se gândea să mai revie în țară,
pe când se afla încă la Berlin, și
pentru a-și revedea prietenii,
„Societatea Scriitorilor Români”
intenționa să-l sărbătorească la
București pentru cea de a 60-a
aniversare a nașterii sale. Prin-
tre inițiatori se aflau Vlăhută și
Delavrancea precum și subtilul
critic Paul Zarifopol, cei mai a-
propriați prieteni ai săi. Iniția-
torii l-au trimis lui Caragiale la
Berlin invitațiunea de a accepta
această sărbătorire, dar el a re-
fuzat-o categoric, fără motiv și
fără nici o explicație.

Cu mulți ani mai târziu, în co-
respondența găsită la Paul Zarifopol,
s'a descoperit motivul re-
fuzului lui Caragiale, care l-a
concretizat prin următoarea „fa-
bulă” scrisă de el:

LUI A. VLĂHUȚĂ

A fost odată un băiat
O seacătură, un stricat...
Frați, mamă, îl nesocoteau,
Și mici și mari îl huiduiau
Ba, uneori, îl și băteau.
O viață l-au tot umilit
Pân'ce stricatul oropsit
Din casa mării a fugit...
Intr'un târziu și-au amintit
De-acel copil nepricopsit.
De-acel bun de nimic, de-acel
Fugar pribeag, de acel mișel
Și milă le-a venit de el...
La ziua lui l-au cam iertat,
Acasă, veseli, l-au chemat
Și cu dulceți l-au îndopat...
Pân'ce stomacul și-a stricat!

MORALA

După prea amară viață
Nu fi lacom la dulcețată.
Tălcul fabulei, nu reclamă
prea multe lămuriri. Ea, fabula,
concretizează în cele câteva sti-
huri, că marele satiric, nu prea
s'a bucurat în viață de pe urma
operelor sale, așa că proiectata
sărbătoare nu-l încânta deloc,
ceceace a confiat numai vechiului
său prieten A. Vlăhută, trimi-
tându-i sus citata fabula.

Impresionanta dra-
mă conjugală din
strada P. Iorgovici

Un fruntaș din Regimentul I Artilerie
dușă ce-și ucide concubina cu două
gloanțe se sinucide și ei cu același armă

Pușinii clienți cari se aflau
in carcuma reșenă Carăndu-
ru, din str. Paul Iorgovici nr.
1, au fost martorii unei impres-
ionante arame, care s'a intam-
piat in noaptea de Duminecă
spre Luni, pe la orele 10, in bu-
cătăria localului.

nu e sincer, a luat trenul și s'a
dus in comuna Pesac, pentru a
descoperi acolo adevărul.

„EȘTI UN MINCINOS”!

La Pesac, Zorița a descoperit
doua ucruș care i-au dat certi-
tuința că Traian Popovici a
minșit-o grosolan și că el n'o u-
bește decut din inimes. Anume:
a descoperit că părinții băiatu-
lui sunt săraci și că ei nici nu
știu nimic despre intenția lui de
a se căsători cu o femeie dela
oras.

Revenită la Timișoara, tână-
ra văduvă n'a ezitat să-i spună
concubinului ce gândea despre
el: „Ești un mincinos, Traian!
M'ai minșit din prima zi și pe
mine și pe mama, ca să mă cu-
cerez și să te poți muta in casa
noastră ca să ai tot ce-ți dorea
inimă”!...

Fruntașul a căutat să căr-
pească lucrurile, dar n'a reușit.
Zorița nu mai voia să-l vadă și
i-a spus-o dela obraz. Toate in-
sistențele lui pentru o împăcare
au fost zadărnice.

TREI GLONTE DE ARMA
ȘI TOTUL S'A SFĂRȘIT

Intre timp mama Zoriței s'a im-
bolnăvit și a fost internată in spital.
Tânăra văduvă a rămas să conducă
singură cărciuma. Traian Popovici
continua să se ducă pe la ea cu noul
insistențe de împăcare.

In după amiază zilei de Dum-
nică, fruntașul s'a dus iarăși la Zo-
rița, dar tot fără rezultat. A urmat
o ceartă, in totul căreia Traian Po-
povici i-a spus că dacă nu vrea să
rămână numai a lui, nici a altuia
nu va fi. Apoi, a plecat supărat la
Regiment, unde a stat până seara.
N'avea însă astămpăr. Cloceau in el
gânduri negre de răzbunare.

Când s'a lăsat inserarea, și-a luat
arma, câteva cartușe și a plecat la
Zorița, pe care a găsit-o in bucătă-
ria cărciumei. Când l-a văzut, fe-
meia s'a speriat, dar n'a mai avut
timpul să fugă sau să striga, căci
concubinul a dus arma la ochi și a
tras două focuri. Unul l-a străpuns
berezata, iar altul l-a perforat
țeasta.

Femeia s'a prăbușit la pământ,
rămânând moartă pe loc.

Ingrozit de fapta sa și temându-
se de consecințe, Traian Popovici a
închis ușa bucătăriei, și-a scos re-
pede bocancul din piciorul stâng, a
propțit apoi țeava armei in dreptul
inimei și, cu degetul cel mare dela
picior a apăsat pe trăgaci. Al trei-
lea glonte l-a doborât și pe el...
Când a sosit Salvarea, chemată de
pușinii clienți din local, fruntașul
mai trăia, dar a încetat din viață la
5 minute după ce a fost internat la
spital.

Ancheta a fost făcută de domnil
comisari Malinici și Dănilă, dela
Comisariatul II de poliție.

T. BAL.

DELA SULTĂNICĂ LA SMĂRÂNDIȚA

șau Cioculescu, comentând
critică a operei lui Cara-
incepută de Paul Zarifo-
notează pentru al treilea

„La icoană” cunoscuta poezie a
lui Al. Vlăhută.

Ce voia să demonstreze Ca-
ragiale cu „Smărandița” sa ? Că
știe să descrie mediul și viața ru-
rală ? Sau că e tot atât de meșter
in redarea graiului țărănesc ?

Nu ! — deși involuntar a de-
monstrat ambele aceste prețioase
insușiri ale sale: Caragiale s'a
distrat scriind „Smărandița” ca
să fie la nivelul succesului „Sul-
tănicii” și s'a distrat scriind in
acelaș timp o proză aleasă și plină
de poezie, după cum s'a di-
strat parodindu-și minunata și
impresionanta nuvelă, „O făclie
de Paști”, ca să demonstreze că
toată arta într'o operă literară
nu e numai fondul, (subiectul ei)
ci forma, adică stilul literar.

In această privință, Caragiale a
dat un exemplu strălucit scriind
într'o formă cu totul nouă pen-
tru a se parodia singur, nuveleta
intitulată „In noaptea Invierii”,
după sguuitoarea sa nuvelă
„Făclia de Paști”, învederând
astfel că modul de tratare pri-
mează în creațiunea unei opere,
iar nu subiectul.

SENTIMENTALISMUL LUI CARAGIALE

și Eminescu și Creanga,
giale se menține in actuali-
Eminescu radiază mereu
reacă și simțirea, Creanga
neoaș românesc și Cara-
specificul și particularită-
poporului (in special amic al
bezimii dela orașe).

mental, — și avea dreptate.
Faptul acesta ne amintește ur-
mătoarea anecdotă rămasă ce-
lebră :

Când marele satiric rus N.
Gogol și-a terminat romanul său
„Suflete moarte”, neavând incre-
dere in valoarea operei sale, el
s'a dus să o citească poetului
Pușkin. Acesta, urmărind cu a-
tențiune dezvoltarea satirei lui
Gogol, s'a înduioșat într'atăta,
incât a exclamat in culmea ad-
mirației :

— „Vai, ce tristă e Rusia noa-
stră !”

Aidoma și cu Caragiale. Arare
in răsul său cași in verva sa spu-
moasă se ascundeau lacrimi a-
mare, ceceace a consemnat in-
tr'un frumos portret scriitorul
P. Locusteanu, vorbind de Ca-
ragiale:

„...out odată ne Caragi-
ale la „moartea civilă”. Juca

S'a delimitat frontiera între
Germania și noul stat Croat

ZAGREB, 13. (Rador.) — Comi-
siunea germană pentru delimitarea
frontierei decisive, între Germania
și statul Croat independent, și-a
inceput Luni, lucrările. Trupele

croate au ocupat acum, pentru deli-
mitare teritoriului cu Serbia, fosta
frontieră a Bosniei, restabilind
frontierele dela 1914.

U L T I M A O R A

Inflăcărata cuvântare rostită de șeful promoției nouilor sublocotenenți cu ocazia zilei de 10 Mai

Cu ocazia sărbătoririi zilei de 10 Mai, în Capitală, șeful promoției nouilor sublocotenenți, sublt. Dumitrescu Marius a ținut următoarea cuvântare:

MAJESTATE,
DOMNUL GENERAL CON-
DUCĂTOR,

Ne-a fost hărăzit să primim tresa de ofițer în cea mai sfântă zi de prăznuire a izbânzilor românești, în ziua de al cărei nume se leagă toată istoria aspirațiunii noastre către culmea idealului național, pe care faptele vitejești ale ostașilor noștri au reușit să-l concretizeze turnându-l în medalionul frământat cu sângele lor: România Mare.

Faptul că Majestatea Voastră ne dă tresa în ziua de 10 Mai ne leagă simbolic și definitiv în fața istoriei, în fața marilor Voevozi și Regi și în fața viitorului, căreia avem datoria să-i statornicim un destin limpede și un prestigiu de nesdruncinat în ochii lumii.

Înțelegem și trăim cu toată durerea drama neamului, credem în veșnicia lui și de aceea nimic nu ne înspăimântă, nimic nu ne copleșește, ci totul ne îndârjește. Pe tresa noastră stau înscrise numele sfinte ale tuturor ținuturilor românești. Vă rugăm să aveți încredere, Majestate și Domnule Conducător, că înțelegem sensul jurământului pe care l-am depus și pe care-l reînvoim astăzi. Cu cugetele curate și străfulgerate de credința înaltă a Patriei și cu sufletele arse de jalea celor instrăinați, vă vom urma neconștient hotărârile și vom căuta din răspuțeri să le aducem în faptă. Vă aparținem în întregime Majestații Voastre, D-voastră Domnule General Conducător al națiunii, ale cărei destine le purtați în mâini. Din momentul acesta suntem gata. Așteptăm numai semnalul. Suntem pătrunși de ceea ce ne revine.

Vom sfărâma în calea noastre și

munții, și zărilor. Acesta ne este crezul. Întru acesta vom îndrepta toată munca, toată priceperea, toată sârguința noastră. Vrajmașii vor avea poate zid de baionete și de tancuri, dar noi vom avea suflete neînfricate și credința oarbă în biruința noastră și toate baionetele și tancurile lor nu vor fi în stare să ne oprească în elanul nostru viforos. Vom fi năpraznici și neindurați. Vom fi toți ca o furtună mistuitoare care va distruge totul în cale pentru a asigura un drept.

Aceasta simbolizează tresa noastră: lupta cea mare pe care trebuie să o dăm mâine pentru dreptatea românească: avântul zdrobitor care să ne conducă la biruință sau moarte, dărzi și necruțători; jertfa noastră a tuturor, pe care trebuie să înălțăm România nouă și adevărată, ale cărei hotare trăesc atât de vii în sufletele noastre. Vom porni hotărâți, neprecupețind nimic, căci nimic nu înseamnă prea mult când de vitejia noastră atârână fericirea Patriei.

Strâns uniți în jurul Tronului și al Conducătorului, convinși că de aici nu va fi în stare să ne cîntească niciuna din furtunile lumii, jurăm în fața lui Dumnezeu că vom apăra cu ultima sforțare și până la ultima nădejde pământul românesc și că vom aduce patriei îndoliate fericirea, prin sacrificiul total și necondiționat al ființelor noastre.

Camarazi, toți într'un singur gând, într'o singură simțire să strigăm din toată puterea noastră încreșcă:

Să trăiască Majestatea Sa Regele Mihai I, Regele Românilor!

(Urale prelungite, mulțimea intonează Imnul Regal).

Să trăiască Majestatea Sa Regina Mamă Elena!

(Urale prelungite).

Să trăiască Domnul General Antonescu, Conducătorul Statului Român!

(Urale prelungite).

Micii brutari din București s'au constituit într'o cooperativă pentru aprovizionare cu făină

București, 13. (SIR). — Pentru o mai bună funcționare a aprovizionării cu făină a micilor brutari, aceștia, la îndemnul Subsecretariatului de Stat al Aprovizionării, s'au constituit într'o cooperativă, prin intermediul căreia vor deveni măcinători și își vor asigura mai ușor făina necesară.

O delegație a micilor brutari, s'a prezentat și la d. ministru

Ghițulescu, care le-a acordat tot sprijinul, înlesnindu-le și un împrumut, la cooperative, pentru a avea capitalul de rulumnt necesar.

Prin această organizare se face încă un pas, pentru organizarea aprovizionării Capitalei a cărei asigurare se lovește nu atât de lipsa efectivă, cât de desorganizarea factorilor de producție și distribuție.

Nemulțumirile minierilor de Valea Jiului au fost satisfăcute

Inspectoratul general al muncii din Timișoara, a fost înștiințat că muncitorii dela minele de pe Valea Jiului, Petroșani, Lonea etc., au ajuns în conflict cu direcțiunea acestor întreprinderi.

La fața locului s'a deplasat d. insp. general Petre Popescu, care a cercetat, pe rând, toate nemulțumirile minierilor, reușind până în cele din urmă să aplaneze conflictul.

Minierii s'au plâns că direcțiunea întreprinderilor nu le mai pune la dispoziția alimentele necesare, conform contractului colectiv de muncă, ce expiră abia la sfârșitul lunii Iunie crt.

Cazul a fost adus la cunoștința Ministerului Muncii, care a dispus ca direcțiunea întreprinderilor miniere să satisfacă doleanțele muncitorilor întrucât ele sunt juste.

În urma acestei intervenții și grație eforturilor depuse de d. insp. general Petre Popescu, conflictul a fost aplanat, direcțiunea întreprinderilor miniere obligându-se să satisfacă toate doleanțele muncitorilor, îndeosebi să le pună la dispozi-

ție toate alimentele trebuincioase: carne, untură, slănină, făină, zahăr etc., pe care muncitorii le primesc cu prețuri extrem de reduse.

D. insp. general Petre Popescu spune, că, producția de cărbuni a scăzut în aceste zile. Ea a crescut cu 30 la sută.

Odecizia Ministerului Economiei Naționale

BUCUREȘTI, 13. (SIR). — Ministerul Economiei Naționale, Subsecretariatul Aprovizionării a dat următoarea decizie:

Pentru toate furniturile publice către Stat și armată, timbrul de factură de 1 la sută, impozitul proporțional de 1.70 la

sută, plătit de furnizorul, la articolele cu prețuri scumpe, se aplică pe cale de decizie la publicarea prezentei, în Monitorul Oficial, în vor plăti de cumpărare sau armată, adăugându-se prețul de vânzare către

O gravă explozie s'a produs în uzinele dela Glatz

GLATZ, 13. (Rador). — O gravă explozie de oxid de carbon s'a produs Sâmbătă, 10 Mai, către miezul nopții, în una din minele dela Glatz.

Numerosi minieri au murit. Operațiile de salvare continuă.

Comunicatul german

Berlin, 13. (Rador). — Submarinele germane, au putut să scufunde altele 56.000 tone, dintr'un convoiu proteguit de contratorpiloare.

Având în vedere că, 20.000

tone din acest convoiu au scufundate în ultimele zile. Tonajul total al vaselor scufundate în număr de 76.000 tone.

Ministrul de război al Irakului se află încă la Ankara

ISTANBUL, 13. (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B.” comunică:

Cercurile diplomatice discută, cu un viu interes, șederea la Ankara a ministrului de război al Irakului. Ministrul irakian a vizitat numeroase personalități turcești, cărora le-a arătat situația ce domnește în

țara sa.

O întâlnire între ministrul de război al Irakului și ambasadul britanic, d. Hugessen, nu s'a ținut până în prezent, deși se află la Ankara ambasadul britanic și mai multe rânduri, să albească de conversație.

D. von Pape s'a reîntors la Ankara

Istanbul, 13. (Rador). — Corespondentul agenției „DNB” comunică:

D. von Pape, ambasadorul Germaniei în Turcia, s'a reîntors astăzi din Germania, vizitând, luni, la orele 14 min. cu un avion special, pe aerodromul Jasikortambul.

După un scurt popos la Ankara, pe bordul avionului.

STIRI EXTERNE

Londra, 13. (Rador). — Amiralitatea anunță că vasele înarmate Rochebonne și Kopanes, care au fost scufundate, nu înregistrează nici o victimă printre membrii echipajului lui Kopanes.

Rudele victimelor depe Rochebonne au fost înștiințate.

BEYRUTH, 13. (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B.” transmite:

Postul de radio Bagdad, sfătuște lumea arabă, să nu se dea nici o credere știrilor difuzate de posturile de radio din Cairo și din Palestina.

ROMA, 13. (Rador). — Regele Impărat a sosit ieri seara la Valona, întâmpinat de o mulțime entuziastă.

Suveranul își va continua vizita d-sale, pe toate câmpurile de bătălie pe unde au luptat armatele italiene.

D. Roosevelt e restabilit complet

Washington, 13. (Rador). — D. Roosevelt e restabilit complet, de boală care l-a ținut departe de treburile publice, câteva zile din săptămâna trecută.

Doctorii i-au recomandat, totuși, cât mai multă odihnă.